

KOMODITNÍ BURZA JAKO OPTIMÁLNÍ SOUTĚŽNÍ PROSTŘEDÍ PRO REALIZACI VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Pavel Štorkán
předseda burzovní komory
Českomoravská komoditní
burza Kladno

Svatomartinská
konference ÚOHS 2011
Brno
29.11. – 1.12. 2011

Zásadní charakteristiky komoditní burzy

1. FUNKČNÍ BURZOVNÍ TRH VYTVÁŘÍ JIŽ ZE SVÉHO PRINCIPU OPTIMÁLNÍ SOUTĚŽNÍ PROSTŘEDÍ
2. KOMODITNÍ BURZA PLNÍ ROLI NÁRODOHOSPODÁŘSKÉ INSTITUCE
3. NÁKUPEM V OPTIMÁLNÍM SOUTĚŽNÍM PROSTŘEDÍ KOMODITNÍ BURZY LZE OPTIMÁLNĚ REALIZOVAT VEŘEJNOU ZAKÁZKU

Charakteristika komoditní burzy jako instituce a tržního nástroje

- ▣ Instituce zřizovaná podle speciálního zákona 229/1992 Sb., o komoditních burzách (v platném znění, novela 247/2011 Sb., účinná od 1.11. 2011);
- ▣ Státní dozor vůči burze vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvo zemědělství ČR;
- ▣ Osvědčený tržní nástroj pro nákup a prodej komodit;
- ▣ Nejtransparentnější obchodní prostředí ze svého principu.

Komoditní burzy v ČR

Energetická burza Praha

- založena v roce 2007
- specializovaná burza
- listované komodity:
  - elektřina – ne pro konečné zákazníky (obchodníci s elektřinou, banky – komoditní a finanční deriváty)
  - ČR
  - SR
  - Maďarsko

Komoditní burzy v ČR

Českomoravská komoditní burza Kladno

- založena v roce 1995
- univerzální komoditní burza
- organizuje obchody s komoditami
  - energetickými
  - průmyslovými
  - agrárními
- prioritní trh
  - Energetická burza
  - Dřevařská burza

Optimální soutěžní prostředí

- STANDARDIZACE (komodit a obchodních podmínek);
- BEZPEČNOST OBCHODOVÁNÍ A KULTIVACE TRHU;
- OBJEKTIVNÍ CENA (nejlepší možná cena, kterou lze dosáhnout v daném čase a místě a rovný přístup k obchodním informacím a do obchodního systému);
- RYCHLOST OBCHODOVÁNÍ A JEDNODUCHÁ KONTRAKTACE (burzovní standardy a elektronický obchodní systém);
- EFEKTIVITA (v důsledku silně konkurenčního prostředí, cenové indikace a nízkých administrativních nákladů účastníků obchodování).

Optimální soutěžní prostředí

- ▣ Soustředění poptávky na jednom centrálním tržním místě v jeden okamžik vytváří konkurenční prostředí (zlepšení nabídkových či poptávkových cen;
- ▣ Burzovní (elektronický) obchodní systém vede ke zrychlení obchodování (burzovní pravidla, standardizace, časová i finanční úspora proti jiným formám obchodování);

Optimální soutěžní prostředí

- ▣ Burzovní trh je nejbezpečnějším prostředím pro obchodování (víceúrovňový kontrolní a garanční systém, bezpečnost nakládání s daty na vysoké úrovni);
- ▣ Využití burzovního (elektronického) systému přispívá k efektivizaci a ekonomizaci obchodního systému účastníků obchodování.

Optimální soutěžní prostředí

Energetická burza ČMKBK (příklad trhu)

- trh s dodávkou energií pro konečné odběratele
- obchodování pouze s fyzickými dodávkami komodit
- oproti obchodování s futures lze každý obchod uzavřít pouze jednou
- obchodování v aukčním systému na elektronickém parketu ČMKBK
- měna: CZK a EUR
- fixní cena na časový úsek (Y, Q, M)

Optimální soutěžní prostředí

Energetická burza ČMKBK (1–11/2011)

- Elektřina: 772 GWh za 1,072 mld. Kč
- Zemní plyn: 1.638 GWh za 1,128 mld. Kč
- Celkem energie: 2.410 GWh za 2,2 mld. Kč
- Počet kontraktů: 3.409

Předpokládaná bilance roku 2012:

4 miliony megawatthodin energií

Role komoditní burzy jako národohospodářské instituce

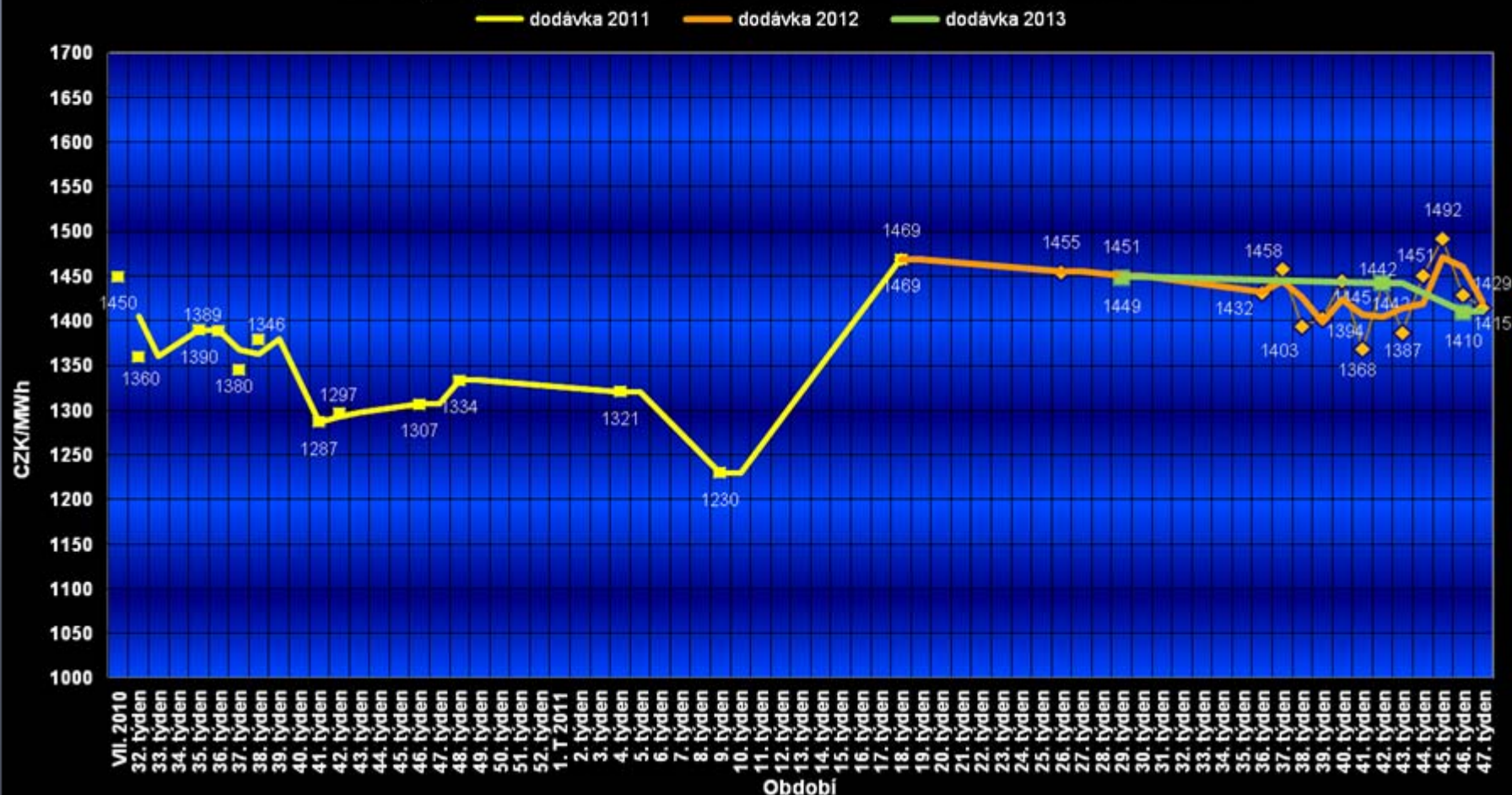
**Cenový vývoj nejobchodovanějšího sortimentu na Dřevařské burze
v období 1. Q. 2006 - neúplný 4. Q. 2011**

- smrková kulatina, III. jakostní třída, kvalita A/B, tloušťkový stupeň 2b, EXW

Role komoditní burzy jako národohospodářské instituce

Cenový vývoj komodity elektřina (nízké napětí) s dodávkou v roce 2011, 2012, resp. 2013 na Českomoravské komoditní burze Kladno

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Požadavky zadavatele na kontraktaci dodávky

- chceme (prokazatelně) nejnižší možnou cenu na trhu v době nákupu;
- chceme solidního dodavatele;
- chceme nakupovat v době, kdy bude nejnižší cena;
- chceme nakupovat rychle, bez zbytečných komplikací a administrativní zátěže;
- nechceme mít problémy s následným uzavíráním smluv, resp. různých, v čase se měnících dodavatelských obchodních podmínek

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Nákup na komoditní burze je realizací veřejné zakázky dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve stávající úpravě (ZVZ), zejména §23, odst. 5, písm. c) a §34.

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

ZVZ, §2

Veřejní zadavatelé

- ▣ Česká republika
- ▣ Státní příspěvkové organizace
- ▣ Územní samosprávné celky a jimi zřízené příspěvkové organizace
- ▣ Právnícké osoby, pokud byly založeny za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu a jsou financovány či ovládány převážně státem či jiným veřejným zadavatelem

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Nákup na komoditní burze

- ▣ Jednací řízení bez uveřejnění
- § 23, odst. 5, písm. c)

Výjimky pro JŘBU

- ▣ Nevzniká zadávací dokumentace (§ 34, odst. 2 písm. c)
- ▣ Dodavatel neprokazuje svou kvalifikaci (§ 51, odst. 3)
- ▣ Lhůty

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

- ▣ Zadávací dokumentace = Přihláška aukce a burzovní pravidla
- ▣ Informování dodavatelů = Burzovní listing
- ▣ Kupní smlouva = Závěrkový list

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Nákup na komoditní burze

Elektronická aukce

Klasické výběrové řízení

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Klasická („papírová“) forma VZ

- ▣ zadávací dokumentace
- ▣ zveřejnění zakázky
- ▣ kvalifikace dodavatelů
- ▣ hodnotící komise, posuzování a hodnocení nabídek
- ▣ odvolací lhůty
- ▣ jednání s vítězem VZ a proces uzavírání smlouvy

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Elektronická aukce

- ▣ zadávací dokumentace
- ▣ zveřejnění zakázky
- ▣ kvalifikace dodavatelů
- ▣ posuzování a hodnocení nabídek v 1. kole
- ▣ elektronická aukce v atestovaném elektronickém nástroji
- ▣ odvolací lhůty
- ▣ jednání s vítězem VZ a proces uzavírání smlouvy

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Burzovní nákup

- ▣ jednorázová registrace odběratelů i dodavatelů na burze;
- ▣ trh je burzou permanentně informován;
- ▣ burzovní pravidla a burzovní standardy;
- ▣ v elektronickém burzovním systému je obchod uzavřen ihned při střetu nabídky s poptávkou;
- ▣ smlouvy generuje a distribuuje burza

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

NA KOMODITNÍ BURZE JE MOŽNÉ
V ČR

OBCHODOVAT POUZE
KOMODITY

A S NIMI SPOJENÉ SLUŽBY

Realizace veřejné zakázky nákupem na komoditní burze

Které komodity může zadavatel VZ
v současné době snadno nakupovat
na komoditní burze?

ELEKTŘINA
ZEMNÍ PLYN
UHLÍ
DŘÍVÍ

Děkuji za pozornost.

Pavel Štorkán

předseda burzovní komory

Českomoravská komoditní burza Kladno

pstorkan@cmkbk.cz